

který žalovaný tvrdí, kdyby byl totiž prodal koření žalobci podle vzorku, nelze jeho námitce, že zboží vyhovuje vzorku, přiznati význam. Soud první stolice zjistil a toto zjištění nebylo v dovolání napadeno, nýbrž bez závady odvolacím soudem převzato, že bobkový list ve vzorcích označených pod čís. 1, 2, 3, 4, 6, 16, 19, 20 a 21 jest zboží nikoli úplně čisté a méněcenné, vzorky pak čís. 5 a 7 zbožím ne-li přímo falšovaným, tedy alespoň značně znečištěným jinými listy, a vzorky čís. 13, 14, 15, 17 a 18 že mají částice jiných příměsí a že zboží vůbec jest porušeno stonky a větvičkami bezcennými, ke koření se nehodícími. Pokud jde o tymián, bylo zjištěno, že zboží to jest porušeno bezcennou příměsí nějakých stonků a zfalšované a znehodnocené. Tvrdí-li nyní žalovaný, že toto zboží úplně vyhovuje vzorku, zaslanému žalobci, neznamená to nic jiného, než že žalovaný poslal žalobci vzorek právě takového druhu, jako jest zboží svrchu zmíněné. Toto jeho jednání naprosto však nelze uvést v soulad se zásadami víry a poctivosti v obchodním styku. Žalobce musil zajisté, hledě k této zásadě, předpokládati, že dostane od žalovaného jak vzorek, tak i zboží prostředního druhu a jakosti, jak ustanovuje čl. 335 obch. zák. Zboží, jemu skutečně zaslané, nelze však nazvat vůbec o b c h o d n í m z b o ž í m prostředního druhu a jakosti, neboť jest znečištěno, ba dokonce i zfalšováno a vůbec nemůže býti předmětem obchodu, neboť žalobce, chovaje je na prodej nebo prodávaje je, vydával by se nebezpečí trestního stíhání ve smyslu zákona ze dne 16. ledna 1896, čís. 89 ř. zák. z roku 1897. Za tohoto stavu věci jest však lhostejno, zda žalobce, kdyby byl vzorek dostal, mohl jej zkoumati a že tak neučinil, neboť zboží nevyhovuje požadavku čl. 335 obch. zák., a žalobce nebyl povinen, zboží přijmouti, tím méně zaplatiti (čl. 346 obch. zák.); žalovaný drží kupní cenu neprávem a žalobní nárok žádající její vrácení jest plně odůvodněn. Tento výklad kupní smlouvy mezi žalobcem a žalovaným hovoří úplně stanovisku čl. 278 obch. zák., že dlužno vykládati smlouvy podle vůle stran; podle té jest míti za to, že i v případě koupě vedle vzorku mělo býti dodáno zboží vyhovující aspoň ustanovení čl. 335 obch. zák. a ne znečištěné a dokonce i zfalšované. Tím padá námitka žalovaného, jež vlastně jest jedinou námitkou s právního hlediska v dovolání činěnou, že žalobce měl povinnost, vzorek zkoumati a, neučiniv tak, že zanedbal péči řádného obchodníka a nemůže již proti jakosti zboží ničeho namítati.

Čís. 2321.

Žalovati o rozdělení společné nemovitosti jest legitimován pouze knihovní vlastník, tento však i tehda, když svůj podíl převedl mimo-knihovně na jiného.

(Rozh. ze dne 27. února 1923, Rv I 872/22.)

Žalobě na zrušení spoluvlastnictví pozemku, jenž byl polovicí knihovně připsán žalobci, procesní soud první stolice vyhověl, o d v o l a c í s o u d ji zamítl. D ů v o d y: Soud první stolice při

právním posouzení věci neposoudil správně doznání žalobce a jeho dopis ze dne 25. července 1921, z nichž jde na jevo, že žalobce své podíly na sporných pozemcích prodal ústní smlouvou manželce žalovaného a že tato je právoplatnou majitelkou těchto podílů. Neodpovídá tedy knihovní stav ohledně spoluvlastnictví žalobce stavu skutečnému, žalobci známému, ba přímo jím samým vyvolanému tím, že vlastnictví svých podílů na manželku žalovaného mimoknihovně převedl. Dle shora řečeného doznal žalobce mimosoudně i soudně, že vlastnictví na sporných podílech mu již nepatří, tak že ani na důvěru v pozemkové knihy nemůže se odvolávat. Okolnost, že převod na manželku žalovaného se stal dosud jen ústně, na věci ničeho nemění (§ 883 obč. zák., § 22 kn. zák.) a jest toliko otázkou času, by knihovní pořádek byl zaveden (§ 3 zák. ze dne 23. května 1883, čís. 82 ř. zák.). Ustanovení Šu 431 obč. zák. může mít význam jen potud, pokud při nesouhlasu knihovních poměrů vlastnických se skutečným vlastnictvím naturálním jest tu důvěra knihovního vlastníka. Proto není žalobce dle skutečného stavu věci oprávněn ku žalobě na zrušení spoluvlastnictví.

N e j v y š š í s o u d obnovil rozsudek prvního soudu.

D ů v o d y:

Dovolání, opírajícímu se o dovolací důvod nesprávného právního posouzení věci, nelze upřít oprávnění. Okolnost, že žalobce ústní smlouvou prodal manželce žalovaného svou polovici sporných pozemků, a též v držení jí odevzdal, jest pro rozhodnutí této rozepře nerozhodnou, neboť náhled, že může žalobu o zrušení společenství k nemovitosti podat pouze společník, který jest ve skutečném jejím spoludržení, nemá v zákoně opory. Oprávnění ke sporu poskytuje pouze vlastnictví knihovní (§ 431 obč. zák.). Dle Šu 825 obč. zák. jest spoluvlastnictví na otázce tysického spoludržení neodvislo a dle Šu 830 obč. zák. jest oprávněn každý spolumajitel naléhati na zrušení společenství, ať už používá jako úplný knihovní vlastník svého podílu (§ 829 obč. zák.) čili nic, ať již držbu a správu, příslušející dle Šu 833 obč. zák. všem společníkům společně věci, skutečně vykonává čili nic. Podmínkou jest pouze vlastnictví knihovní. Jest tudíž lhostejno, zda v tomto případě žalobce svou polovici společných nemovitostí Marii S-ové toliko prodal, či zda jí je též v užívání a držení odevzdal, rozhodným je pouze, že on dosud jako knihovní vlastník, jak nesporno, zapsán jest, čímž jeho aktivní legitimace k žalobě je dána. Neposoudil tudíž odvolací soud po právnické stránce tento případ správně a bylo proto dovolání vyhověti a obnoviti rozsudek prvního soudu.

Čís. 2322.

Kdo povinen je dodati věc určitého druhu, oceněnou určitým penízem, jest, poklesla-li mezi tím cena věci ujednaného druhu, povinen dodati věc takové jakosti, jakou v době plnění lze obdržeti za peníz, na který bylo plnění v čase smlouvy oceněno.

(Rozh. ze dne 27. února 1923, Rv I 940/22.)